

Cikli I programeve: “PERMES BIBLES”

Emisioni nr 1048 Zakaria 10

KUR ZEMRA ËSHTË E GABUAR, EDHE RITUALI ËSHTË I GABUAR

Duke filluar nga vargu 8-të, Zoti tregon se rituali është i gabuar, kur zemra e personit, që e kryen ka motivin e gabuar. Zoti do të paraqesë disa urdhërime specifike që kanë të bëjnë me marrëdhënien e njeriut me njeriun si edhe me marrëdhënien e njeriut me Perëndinë. Ato do të nxjerrin në pah se zemrat e njerëzve nuk qëndrojnë në një marrëdhënie të drejtë me Perëndinë. Të dashur miq, është gabim të mendosh se po i shërben Krishtit dhe të kryesh një ritual të shkurtër kur nuk qëndron në një marrëdhënie të drejtë me Të. Fjalët që i tha Zoti Jezus Simon Pjetrit pas Ringjalljes së Tij ishin me të vërtetë të bukura. Sikur të isha në vendin e Zotit, a e dini se çfarë do të kisha bërë, kur të takohesha me Simon Pjetrin? Do t'i kisha bërë titull për shkak se më kishte mohuar. Do t'i kisha treguar se c'lloj njeriu ishte. Por, Zoti i tha: “A më do ti Mua?” Miqtë e mi, për Zotin nuk ka rëndësi rituali që kryeni, por qëndrimi i zemrës suaj.

Për disa anëtarë kishash, feja është një rit, ose formë ligjore, dicka e pajetë, një sistem liturgjik që dallohet nga dërdëllisjet e pakuptimta dhe të lodhshme. Shpesh dëgjojmë njerëz që thonë: “Ne duam të ndajmë besimin tonë.” Miqtë e mi, disa njerëz nuk kanë besim të mjaftueshëm për ta ndarë me të tjerët. Nëse tregon dicka për faktin se sa i mirë që je, apo se sa gjëra të mrekullueshme ka bërë Zoti për ty, atëherë nuk po ndan besimin tënd. Ti duhet të dëshmosh për Jezus Krishtin, kush është Ai dhe çfarë ka bërë për ty. Kur flasin për shpëtimin njerëzit thonë: “Përkushtoja jetën tënde Zotit.” Nëse i pyet se çfarë do të thotë kjo, ata përgjigjen: “Dorëzoja jetën tënde Atij!” Me të vërtetë mendoni se Ai ka nevojë për jetën tuaj? Ai thotë se drejtësia jonë, madje edhe të ashtuquajturat vepra tona të mira janë si një rrobe e ndotur në sytë e Tij. Miqtë e mi, Perëndia nuk i do rrobat tuaja të pista. Kam frikë se ne e kemi bërë zakon të përdorim fjalë që largojnë kuptimin e vërtetë të ungjillit. Fjala dashuri është bërë paksa e lodhur dhe po humbet kuptimin e saj. Dashuria është një fjalë e lartë e Shkrimit, por ajo e ka humbur efektin e saj për

shkak të përdorimit vend e pa vend në kohën tonë. Ajo është shpëlarë nga pasuria, energjia, forca dhe vrulli i kuptimit biblik. Kuptimi i fjalës *dashuri* ka degraduar aq shumë, saqë ka arritur deri në stadin e një ngjitëse që vihet në xhamin e pasëm të makinës, në të cilën shkruhet: “Bjeri borisë nëse e do Jezusin.” Para disa ditësh, kur isha duke udhëtuar me makinë, vura re se njerëzit që ishin para meje, i binin borive fort dhe parakalonin një makinë të vogël që po ecte shumë ngadalë në korsinë e shpejtësisë në autostradë. Të gjitha makinave iu desh ta shmangnin këtë makinë të vogël. Kur iu afrova, mendova t’i bija edhe unë borisë, por pikërisht në atë moment pash tabelën, në të cilën shkruhej: “Bjeri borisë, nëse e do Jezusin.” Ndërkohë që e parakalova, i hodha një vështrim të rreptë. Nëse do të kisha mundësi të flisja me të, do t’i kisha thënë se nëse e donte Jezusin nuk duhet të vinte vërdallë duke i rënë borisë. Po ta donte Jezusin, ai do të jetonte në bindje ndaj Tij dhe do të tregohej i sjellshëm me njerëzit e tjerë.

Thelbi i çështjes sime është se sot ka shumë “kishërim” të shplarë, të ftohtë, pa shije dhe pa ngjyrë. Kishave sot u mungon ngrohtësia dhe ndjenja. Ato nuk kanë marrëdhënie personale të kuptimtë dhe të frytshme me Krishtin. Një pastor liberal më shkruante se lodhej duke dëgjuar njerëzit që flisnin për një marrëdhënie personale me Krishtin. Sikur të më kishte dëgjuar mua, me siguri do të ishte bërë shumë keq, sepse gjëja kryesore që duhet ta kemi patjetër është marrëdhënia personale me Krishtin. Rituali dhe liturgjia juaj nuk janë të denjë as për kërcitjen e gishtrinjtë tuaj nëse nuk keni një jetë të lidhur me Zotin Jezus Krisht.

Nëse nuk keni një dëshirë të thellë për të jetuar një jetë që kënaq Zotin, nëse nuk keni një dëshirë nxitëse për ta njohur Atë dhe Fjalën e Tij, anëtarësia e kishës është një lloj si një djalë i ri që bie në dashuri me një apartament me mobilje dhe martohet me një sobë, frigorifer, fshesë me korent, një kosh plehërash dhe një leckë të njomur! Një herë, një shërbëto e pyetën se përse nuk ishte martuar. Ajo dha një përgjigje shumë interesante: “Unë kam një sobë që nxjerr tym, një qen që hungërin rreth shtëpisë, një papagall që mallkon dhe një mace dembele që rri kot gjithë ditën e ditës dhe del jashtë gjysmën e natës – atëherë përse e dua burrin? Më lejoni t’ju them që shumë njerëz kanë të njëjtën marrëdhënie me Zotin dhe me Krishtin. Le të mos luajmë më kishash dhe të fillojmë të duam Krishtin e të jetojmë për Të!”

Dua të ndaj me ju dy nga letrat më të spikatura që kam marrë para disa kohësh.

“Mora vesh për programin tuaj vetëm 6 muaj më parë, pikërisht atëherë kur kisha më shumë nevojë për të. A nuk është i mirë Zoti ynë? Unë kam dy vjet që jam shpëtuar. Kjo është e mrekullueshme për një gjyshe 55-vjecare. Burri im tani është në pension. Më parë ka punuar si dentist në ushtri. Ne kemi ndryshuar 33 vende në 26 vjet para se të vinim në këtë fermë. Të them të drejtën kemi luajtur kishash. Unë madje jepja mësim në një shkollë të diele për gra dhe burri im ka qenë dhjak. Nuk mund të flas për të, por gjithcka që zotëroja ka qenë njohuri në kokë dhe shumë pak njohuri në zemër. Pastori i ri në kishën ku kemi shkuar për 14 vjet është aq liberal saqë mendon se besimi i lindjes nga një e virgjër është i panevojshëm dhe nuk sheh asnjë konflikt midis meditimit transhendent dhe krishtërit. Ne duruam edhe për një vit pastaj u larguam nga kisha.”

Letra tjetër vjen nga Kalifornia e Jugut:

“Jam një bashkëshorte dhe nënë që nuk i kam mbushur akoma të tridhjetat. Jam bërë e krishterë që në moshën 3 vjec e gjysëm. Kam menduar shpesh të shkruaj, por nuk mendoja se kisha ndonjë gjë të rëndësishme për të thënë. Por, tani kam ndryshuar mendje. Para disa vitesh, një grua që e njihja mirë më shtynte vazhdimisht të dëgjoja programet tuaja. Kjo grua ishte një shtëpiake e padurueshme, kishte një burrë e një martesë të mjerë dhe pesë fëmijë të padisiplinuar. Por dëgjonte programet e saj të krishtera nga mëngjesi deri në darkë. Në mënyrë të natyrshme, e lidha zellin e saj të tepruar me ju dhe nuk doja t’i dëgjoja këto programe. Gjithsesi, gjatë tre viteve të fundit, ju kam dëgjuar cdo ditë dhe ndonjëherë të dielën para kishë ... Mua më pëlqen studimi i Fjalës. Kam marrë shumë gjëra nga teologjia dhe njohuria juaj për Shkrimin. Do të doja që të gjeja një pastor në zonën time që të predikonte në të njëjtën mënyrë. Koha jonë është e shkurtër dhe unë jam e gëzuar që ju mbushni cdo minutë me lajme të gjalla nga Zoti. Do të doja që parregullsia në jetën e asaj gruaje të ishte larguar shumë kohë më parë. Perëndia të bekoftë në punën tënde o shërbëtor i mirë dhe besnik.”

Pra, gruaja për të cilën tregoi dëgjuesja jonë pak më parë ishte një e krishterë fanatike që i dëgjonte të gjitha programet, por shtëpia dhe jeta e saj turpëronin çështjen e Krishtit. Të dashur miq, rituali nuk është i mirë për një person të tillë. Po kështu, nuk ka asgjë të keqe me një ritual, nëse qëndroni në një marrëdhënie të drejtë me Perëndinë dhe e doni Jezus Krishtin.

Kjo më sjell në mend atë vajzën e vogël dhe historinë e tre arinjve. Nëna e vajzës së vogël kishte miq për darkë, kështu që e dërgoi të bijën të flinte më herët. Ajo i dha udhëzimet e saj, duke i thënë se tani dinte si të zhvishej, të vishte pizhamat dhe të ulej në gjunjë për t'u lutur. Mëngjesin tjetër në tavolinën e bukës, nëna e pyeti vajzën se si kishte fjetur. "Shumë mirë" ishte përgjigjia.

"A u lute?"

"Epo, njëfarësoj."

"Cfarë do të thuash me "njëfarësoj"? – pyeti nëna.

Vajza e vogël shpjegoi: "Epo, si të thuash, u ula në gjunjë për të thënë lutjet që them gjithmonë dhe në atë moment mendova se Zoti mund të jetë lodhur duke më dëgjuar që them të njëjtat gjëra gjatë gjithë kohës, kështu që eca ngadalë drejt shtratit dhe i tregova Atij historinë e tre arinjve të vegjël."

Mendoj se Zoti e ka shijuar shumë atë mbrëmje, kur ajo vajzë e vogël e vyer e kuptoi që dicka nuk shkonte me ritualin e saj kur zemra nuk ishte në të. Kam përshtypjen se Zoti e dëgjoi historinë e arinjve të vegjël. Do të doja që disa shërbesa kishash sot të jenë po aq interesante dhe të tërheqin vëmendjen e Zotit. Përse kemi kaq kisha problematike sot? Pse kemi gjithë këta të krishterë problematikë? Kjo ndodh sepse ne po kryejmë një ritual, një rit, një liturgji pa zemër për Zotin. Edhe në kishat fondamentaliste shërbesat hapen me këngë lavdërimi, vazhdojnë me predikimin dhe mbyllen me një lutje. Dhe të gjithë ne ndihemi sikur kemi qenë në kishë. Po, a është vërtetë kështu? A i jemi afruar personit të Krishtit? A e njohim Atë? A e duam Atë? Të dashur miq, ju mund të kryeni cfarëdolloj rituali të doni, dhe ai ka për të qenë i rregullt për aq kohë sa ju keni një marrëdhënie të drejtë me Zotin.

Rëndësia e ritualit është ende një çështje shumë e diskutueshme për njerëzit sot. A duhet ta kryej këtë ceremoni? A duhet ta bëj këtë, apo atë tjetrën? Unë besoj se disa ceremoni dhe disa rituale janë të rëndësishme. Besoj se në kishë ekzistojnë dy simbole dhe mendoj që të dyja janë të rëndësishme. Njëri simbol është pagëzimi dhe tjetri darka e Zotit. Fakti i rëndësishëm është se pagëzimi i përket

besimtarit. Ne duhet ta heqim theksin nga mënyra se si bëhet pagëzimi dhe ta vendosim në zemrën e personit që po pagëzohet: A është ai i rilindur? Personalisht, besoj në pagëzimin me zhytje, edhe pse jam rritur në një kishë ku mësohej një tjetër mënyrë pagëzimi. Unë i kam kryer të dyja mënyrat e pagëzimit, si me spërkatje, ashtu edhe me zhytje, kështu që nuk mund të humbas asnjë. Gruaja ime ishte pagëzuar me anë të mënyrës së zhytjes dhe ende mendon se ai pagëzim është shumë i rëndësishëm. Ndonjëherë bëj shaka me të duke i thënë: “Jam i sigurtë që do të viresh ca në siklet kur të shkosh në qiell dhe të mësosh që pagëzimi me anë të zhytjes nuk ishte mënyra e duhur. Unë kam bërë edhe pagëzimin tjetër, ndërsa ti jo.” Ia them këto fjalë për të bërë shaka dhe për një arsye tjetër. Edhe pse këto simbole janë shumë të rëndësishme, nuk ju sjellin ndonjë të mirë, nëse nuk jeni kthyer tek Krishti, nuk keni një marrëdhënie personale me Të dhe nëse mëkatet tuaja nuk janë falur. Kam gjithashtu frikë se darka e Zotit është krejtësisht e pakuptimtë për shumë njerëz. Për ta do të ishte më mirë që të mos e merrnin fare. Por, nëse zemra juaj është e drejtë, atëherë darka e Zotit është shumë e rëndësishme.

Lange bëri këtë deklaratë: “Sytë e hirshëm të Zotit dhe sytë tanë të besimit takohen tek simbolet.”

Megjithatë, edhe pse kryenin rituale, para robërisë, Zoti i kishte gjykuar banorët e Jeruzalemit, kur zemrat e tyre ishin larguar prej Tij. Në vargun 7, Zoti u tha: “A nuk janë këto fjalët që Zoti i ushtrive ka shpallur me anë të profetëve të së kaluarës, kur Jeruzalemi ishte i banuar dhe i qetë bashkë me qytetet e tij të afërta dhe gjithashtu Negevi dhe fusha ishin të banuara?” Në të vërtetë, Ai tha: “Ju keni kryer rituale edhe para robërisë dhe unë ju dërgova në robëri. Pse? Rituali nuk kishte të bënte aspak me këtë. Ju shkuat në robëri, sepse zemrat tuaja nuk ishin të drejta para Meje. Gjëja më me rëndësi tek cdo njeri është zemra e tij.”

Në pjesën e fundit të këtij kapitulli, Zoti do të shqiptojë në mënyrë specifike gjërat që këta njerëz po bënin dhe që kishin sjellë largimin e tyre nga Ai. Zoti do ta trajtojë atë pjesë të Dhjetë Urdhërimeve që ka të bëjë me marrëdhëniet e njeriut me njeriun. Pjesa e mëparshme kishte të bënte me marrëdhënien e njeriut me Zotin, kur zemra nuk ishte e drejtë para Zotit, rituali ishte dicka e gabuar. Në këtë pjesë, rituali është i gabuar nëse zemra është e gabuar. Duke i vendosur këto urdhërime në jetën e tyre, Zoti do të zbulojë specifikisht gjërat që po bënin gabim.

Sot, ne nuk po merremi ashtu sic duhet me mëkatin. Nëse do të më njihnit, ashtu sic e njoh veten, nuk do të vazhdonit të më dëgjonit. Por, prisni një minutë, sepse edhe unë nëse do t'ju njihja sic e njihni veten, mendoj se nuk do të lodhesha duke folur për ju. Më lejoni t'ju them se ne të gjithë jemi mëkatarë. Mbaj mend nje zonjë saherë që i thosha që ne të gjithë jemi mëkatarë më korrigjonte: Tani që jemi të shpëtuar nuk ka më mëkatarë.

“Nuk e di për ty, por unë jam ende mëkatar.” – i thosha.

“Nëse mëkatet tuaja janë falur, atëherë nuk jeni mëkatar.”

“Jo, unë jam një mëkatar i shpëtuar. Jam një mëkatar i falur, por jam ende mëkatar dhe do të jem i tillë për aq kohë sa jetoj në këtë tokë.

“Shumë të dashur, tani jemi bij të Perëndisë, por ende nuk është shfaqur ç`do të jemi; por dimë se, kur të shfaqet ai, do të jemi të ngjashëm me të, sepse do ta shohim se si është ai.” (1 Gjon. 2:3). Atë ditë, kur të më shihni, nuk do të jem më mëkatar, por deri sa të vijë ajo ditë, do të vazhdoj të jem mëkatar.”

Të dashur miq, si unë edhe ju jemi mëkatarë. Të gjithë ne jemi mëkatarë para Perëndisë dhe më bëhet qejfi që ky besim po kthehet sërish në modë. Para disa kohësh, kam lexuar deklaratën e një doktori të njohur psikologjie, i cili binte dakort me psikologjinë frojdiane që mëson se arsyeja pse je një person i keq është, sepse nëna jote nuk të ka dhënë dashurinë që duhet të të jepte, ose nuk të ka ushqyer me qumësht gjiri. Dhe kjo është arsyeja pse je dhënë pas seksit të shfrenuar. C'marrëzi! Por, tani ky doktor ka ndryshuar mendim dhe shkruan: “Të vërtetat e fajit personal dhe mëkatit janë shmangur duke u lënë të kuptohen vetëm si simptoma të sëmundjes emocionale, ose gjendjes rrethuese për të cilën individi nuk konsiderohet përgjegjës. Por mëkati nuk mund të përfshihet nën produktet verbale si sëmundja, faji, apo shmangia. Ne mund të themi pa asnjë pikë dyshimi se ekziston imoraliteti, sjelljet jo etike dhe keqbërjet.” Pra, e thënë me pak fjalë, miqtë e mi, ne jemi mëkatarë. Kam vite që e them këtë. Madje edhe kur studioja psikologji në kolegji, nuk e pranoja teorinë e biheviorizmit. Të them të drejtën, besoj se vetëm Zoti e njeh njerëzimin dhe zemrat tona. “Zemra gënjehet më tepër se çdo gjë tjetër dhe sëmuret në mënyrë të pashërueshme; kush mund ta njohë atë?” Vetëm Zoti.

Sikur ta shihnim veten tonë, ashtu si na sheh Zoti, atëherë nuk do ta duronim dot veten. Vetëm Zoti mund të na durojë. Oh, sa mirë do të ishte sikur të vinim tek Fjala e Zotit dhe të gjenim prehje në të!

Perëndia do të tregohet specifik me Izraelitët dhe do t'i vendosë këto urdhërime në jetën e tyre. Të njëjtën gjë duhet të bëjmë edhe ne. Nuk dua t'ju shkel në kallo, por po përpiqem t'ju tregoj se çfarë thotë Fjala e Zotit. Më lejoni ta ilustroj argumentin tim. Sikur të gjithë nënpunësit e kishës në vendin tonë të lexonin letrat pastorale (1 dhe 2 Timoteun dhe Titin), për të parë se cilat janë kërkesat e Zotit për të qenë nënpunës në kishë dhe nëse i ndiqnin, mendoj se gjysma e tyre do të jepnin dorëheqjen para së dielës tjetër. Kishat do të ishin më mirë pa ta dhe mendoj se në shumë vende do të shpërthente një ringjallje. Kur jap mësim në lidhje me ato letra, marr më pak letra nga dëgjuesit e mi, se gjatë cdo periudhe tjetër. Pse? Sepse atyre nuk u pëlqen të dëgjojnë Fjalën e Zotit. Madje edhe disa nga ne predikuesit, nëse zbatojnë me të vërtetë atë çfarë thotë Fjala e Zotit duhet të zbresim nga katedra për të mos i hipur më.

Është për t'u habitur që kisha sot ka këto probleme. A nuk është e cuditshme që kisha është e mbushur me një grup bebesh, që thithin gishtin e tyre, qajnë me zë të lartë derisa u kushtohet pak vëmendje, apo u jepet ndonjë rrëke me të cilën të luajnë? Ata ndjekin disa kurse udhëzimi, gjë që në pak javë i bën të mendojnë se janë fëmijë të rritur të Zotit. Këto kurse të vogla nuk janë as një shishe qumështi ditore për këto bebe. Gjatë Luftës së Dytë Botërore, kur pati një mungesë oficerësh, u themelua një kurs 90-ditor për të nxjerrë togerë të dytë. Ata u quajtën “djemtë e cudirave”. Ne sot kemi shumë “të krishterë cudirash”, që nuk dinë asgjë për Fjalën e Zotit.

Më lejoni të ilustroj edhe një herë temën për të cilën po flas. Edhe pse më janë dashur 5 vjet për të dhënë mësim të gjithë Biblën, ndihem sikur jam bebe përsa i përket Fjalës së Zotit. Unë kam humbur shumë gjëra edhe pse kam ecur me ritëm të ngadaltë. Kam hezituar të jepja mësim në lidhje me librin e Zbulesës edhe pse për mua ai është libri më i thjeshtë dhe më mekanik në Fjalën e Zotit. Gjithmonë i afrohem atij libri me frikë dhe dridhje. E megjithatë ka pastorë e mësues që edhe pse kanë vetëm një kohë të shkurtër që janë në një kishë të caktuar japin mësim librin e Zbulesës. Të dashur miq, para Zbulesës janë edhe 65 libra të tjerë, por profecia është popullore dhe është bërë për të qenë sensacionale. Sër Robert Anderson e quan këtë “shprehje të egra të tregtarëve të profecisë”. Shumë prej nesh janë të gatshëm të zgjedhin gjërat e mira të jetës, kur Zoti do që ne të kemi gjërat më të mira. Oh, sa mirë do të ishte sikur t'i vendosnim jetët tona nën dritën e Fjalës së Zotit.

“Fjala e Zotit iu drejtua Zakarias, duke thënë:” [Zak. 7:8].

Zakaria nuk po jep mendimin e tij. Ai u thotë njerëzve: “Këtë thotë Zoti dhe kjo është përgjigjia e Zotit për ju. Ritualit është i gabuar nëse zemra juaj nuk është e drejtë.”

Perëndia do ta drejtojë dritën e prozhektorit mbi njerëzit:

“Kështu thotë Zoti i ushtrive: Zbatoni me përpikëri drejtësinë dhe tregoni secili mirësi dhe mëshirë për vëllezërit tuaj Mos e shtypni të venë dhe jetimin, të huajin dhe të varfërin; dhe askush të mos kurdisë në zemër të vet të keqen kundër vëllait të vet.” [Zak. 7:9-10].

Do të ishte mirë nëse do t’i hidhnim një sy urdhërimit të fundit të Dhjetë Urdhërimeve. Katër urdhërimet e para kishin të bënin me marrëdhënien e njeriut me Zotin. Urdhërimi tjetër është një urë që ka të bëjë me marrëdhëniet e njeriut me prindërit e tij. Në jetën e çdo personi ekziston një periudhë kohore, kur ai si fëmijë i vogël në shtëpi ia ngul sytë nënës dhe babait të tij. Në fakt ata janë Perëndi për të, ashtu sic ka dashur Zoti të ishte. Arsyeja pse fëmijët duhet t’u binden prindërve të tyre, kur të rriten është që më vonë të jenë në gjendje t’i binden Zotit Jezus. Vini re pesë urdhërimet e fundit: “Nuk do të vrasësh! Nuk do të shkelësh besnikërinë bashkëshortore. Nuk do të vjedhësh! Nuk do të bësh dëshmi të rreme kundër të afërmit tënd! Nuk do të dëshirosh shtëpinë e të afërmit tënd! Nuk do të dëshirosh gruan e të afërmit tënd, as shërbëtorin e tij, as shërbëtoren e tij, as lopën e tij, as gomarin e tij, as asgjë tjetër që është e të afërmit tënd!” (Eks. 20:13-17). Ju nuk duhet të lakmoni makinën, apo shtëpinë në të cilën jeton. Nuk duhet t’i lakmoni fare këto gjëra.

Vini re se si mund t’i zbatojmë këto urdhërimet në jetën tonë. “Kështu thotë Zoti i ushtrive: Zbatoni me përpikëri drejtësinë!” – Mos bëni dëshmi të rreme! “dhe tregoni secili mirësi dhe mëshirë për vëllezërit tuaj” – Ju nuk duhet të vidhni, nuk duhet të gënjeni, nuk duhet të lakmoni. “mos e shtypni të venë dhe jetimin, të huajin dhe të varfërin;” – Kjo gjë vlen edhe për ne. “dhe askush të mos kurdisë në zemër të vet të keqen kundër vëllait të vet” Zoti Jezus i coi të gjithë urdhërimet në një plan më të lartë, edhe pse citoi dy urdhërimet si ilustrim. Por, Ai tha se nëse zemëroheni me vëllanë tuaj, atëherë jeni fajtor për vrasje.

Perëndia po thotë se Izraelitët edhe pse kishin kryer rituale, ju duhet t'i kishit takuar të dielën, të hënë, të martën, të mërkurën, të enjten dhe të premten! Të premten në darkë ata fillonin sërish të kryenin rituale. Ata qanin, mbanin zi, agjëronin dhe sillnin sakrifica. Në librin e Malakias, Zoti u tha: “Ju thoni se jeni lodhur me ato sakrifica. Duhet të kishit qenë në vendin Tim. Ato më kanë shkaktuar neveri.”